

Dokument nr. 8:47.

(1998-99)

Forslag fra stortingsrepresentantene Jan Johnsen, Jan Petersen og Jan Tore Sanner om snarlig tilrettelegging for etablering av gasskraftverk innenfor rammen av Kyotoavtalen.

Til Stortinget.

Bakgrunn

Ved behandlingen av St.meld. nr. 38 (1995-96) ga Stortinget sin prinsipielle tilslutning til bygging av gasskraftverk i Norge. På denne bakgrunn ga Norges vassdrags- og energidirektorat i oktober 1996 selskapet Naturkraft konsesjon for bygging av to gasskraftverk, et på Kårstø og et på Kollsnes. Etter at Norges Miljøvernforbund i november 1996 anket konsesjonstildelingene ble NVEs beslutning stadfestet av Olje- og energidepartementet i juni 1997. Samtidig ble det bestemt at CO₂-utslipp fra gasskraftverkene skulle behandles av Statens Forurensningstilsyn etter forurensningsloven. Naturkraft sendte utslippssøknad til SFT 22. desember 1997.

Under klimakonvensjonen i Kyoto 17. desember 1997, ble det oppnådd enighet om å redusere industrilandenes samlede utslipp av klimagasser med minst 5 pst. i forhold til 1990-nivået i løpet av perioden 2008-2012. Norge forpliktet seg innenfor samme periode til å begrense utslippøkningene til 1 pst. utover 1990-nivået. Avtalen åpnet for internasjonal kvotehandel og fleksible gjennomføringsordninger som felles gjennomføring og grønn utviklingsmekanisme. Dette innebærer at land ved kvotekjøp eller bilateralt samarbeid kan oppfylle sine klimaforpliktelser gjennom utslippsreduksjoner i andre land.

I Innst. S. nr. 233 (1997-98) og Innst. S. nr. 247 (1997-98) gikk et flertall, bestående av Arbeiderpartiet og Høyre, inn for at Norge skal oppfylle forpliktelsene i Kyotoavtalen bl.a. gjennom å etablere et nasjonalt kvotesystem for utslipp av klimagasser. Stortinget ba på denne bakgrunn Regjeringen utrede et nasjonalt kvotesystem. Kvotesystemet skal knyttes opp mot et internasjonalt avtaleverk og system for handel med kvoter og fleksible gjennomføringsordninger. I Innst. S. nr. 233 (1997-98) uttalte flertallet, bestående av Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Høyre:

«Flertallet mener at utslipp som reguleres gjennom kvoter, ikke samtidig kan gjøres til gjenstand for

konsesjonsbehandling etter forurensningsloven. De samme utslipp kan ikke dobbeltreguleres gjennom både utslippstillatelser og kvoter.»

21. januar 1999 ga SFT Naturkraft tillatelse til å starte drift av gasskraftverk på Kollsnes og Kårstø dersom CO₂-utslippene reduseres med 90 pst. i forhold til det selskapet har søkt om. Alternativt ga SFT Naturkraft A/S anledning til å kompensere hele eller deler av CO₂-utslippene med kjøp av utslippskvoter når et nasjonalt kvotesystem trer i kraft. Forslagsstillerne viser til at det i dag ikke finnes kommersiell teknologi for fjerning av CO₂-utslipp fra gasskraftverk slik SFT forlanger. I tillegg er tidsplanen for etableringen av et nasjonalt og internasjonalt kvotesystem for klimagasser usikker. Konsekvensen av SFTs krav er derfor at gasskraftverkene på Kårstø og Kollsnes ikke lar seg realisere innen den tidsfristen konsesjonsbetingelsene setter. Dette er i strid med Stortingets intensjoner ved behandlingen av St.meld. nr. 38 (1995-96). Forslagsstillerne peker på at de kravene SFT stiller vil umuliggjøre enhver produksjon av gasskraft i perioden frem til etableringen av et kvotesystem og en eventuell utvikling av kommersiell teknologi for fjerning av CO₂.

I mellomtiden vil Norge måtte dekke et økende importbehov for elektrisk kraft med forurensende dansk kullkraft. Forslagsstillerne konstaterer at dette også er konsekvensen av den politikk Regjeringen legger opp til i den nylig fremlagte stortingsmeldingen om energipolitikken. Dette vitner om en urovekkende avslappet holdning til miljøforurensningene forbundet med import av dansk kullkraft. Forslagsstillerne mener isteden de store norske gassressursene bør utnyttes til produksjon av gasskraft, både til innenlandsk bruk og til eksport av relativt miljøvennlig elektrisk kraft til Europa. Forslagsstillerne mener samtidig utnyttelsen av gassressursene må innordnes Norges forpliktelser under Kyotoavtalen.

Forslagsstillerne har merket seg at selskapet Na-

turkraft A/S eiere, Statoil, Statkraft og Hydro mener det ikke er forretningsmessig forsvarlig å ta en beslutning om å realisere gasskraftverkene på Kollsnes og Kårstø nå. I en pressemelding av 12. april 1999 begrunnes dette med: «Årsakene til dette er at rammevilkårene for gasskraftverk i Norge er blitt langt mer usikre i løpet av det siste året, samt at markedet byr på utfordringer.» Eierne viser videre til usikkerhet omkring norske og internasjonale rammevilkår og utslippstillatelsen til Statens Forurensningstilsyn.

Forslagsstillerne går inn for en ordning der gasskraftverk gis midlertidige tillatelser til utslipp av klimagasser. Dette forutsetter at de aktuelle bedriftene forplikter seg til å kjøpe utslippskvoter eller få kreditert utslippsreduksjoner gjennom fleksible gjennomføringsmekanismer når det nasjonale og internasjonale kvotesystemet er etablert. Bedriftene må selv bære risikoen knyttet til de fremtidige kostnadene ved kvotekjøp og felles gjennomføring. Alternativt kan utslippskravene oppfylles ved å ta i bruk teknologi som fjerner CO₂-utslippene. Dette betyr at det slås fast at klimautslipp fra gasskraftverk skal reguleres av det fremtidige kvotesystemet. I tråd med flertallets syn i Innst. S. nr. 233 (1997-98) innebærer dette at klimautslipp fra gasskraftverkene ikke lenger skal behandles etter forurensningsloven.

På denne måten knyttes dagens energi- og klimapolitiske utfordringer opp til det fremtidige kvotesystemet, og man unngår at det settes en foreløpig stopper for norsk gasskraftproduksjon. Forslagsstillerne legger vekt på at en overgangsordning der bedriftene kan forberede seg på det kommende systemet for kvotehandling og felles gjennomføring vil stimulere utviklingen av ny teknologi som vil redusere utslippene. For mange bedrifter vil det være et betydelig lønnsomhetspotensial i å utvikle eller anskaffe teknologi for CO₂-fjerning. Dersom bedriftene må vente på etableringen av et kvotesystem vil det hemme utvikling og implementering av miljøvennlig teknologi. Slik teknologi kan også installeres etter at virksomhetene er etablert. Naturkraft A/S har eksempelvis gode tekniske muligheter til å etterinstallere teknologi for CO₂-fjerning i sine kraftverk når slik teknologi blir kommersielt tilgjengelig. Forslagsstillerne viser til at det i USA arbeides med å få etablert et system for tidlig kreditering av utslippsreduksjoner. Hensikten er å stimulere utvikling av miljøvennlig teknologi og redusere den kommersielle usikkerheten knyttet til en eventuell gjennomføring av Kyotoavtalen.

Forslagsstillerne kan ikke se at det er noen grunn

til å forskjellsbehandle klimautslipp fra gasskraftverk og annen industriell virksomhet. Dersom SFT opptrer konsekvent, og utslippskravene til Naturkrafts to gasskraftverk blir retningsgivende for kravene til klimautslipp fra andre industrielle virksomheter, betyr det at all industriutvikling som medfører utslipp av klimagasser stopper opp. Det vil få store konsekvenser for næringsutvikling og sysselsetting i Norge i lang tid fremover. Forslagsstillerne viser til at Høyre går inn for et kvotesystem som omfatter så mange bransjer som mulig. Et mest mulig omfattende kvotesystem sikrer kostnadseffektive løsninger og legger forholdene bedre til rette for fremtidig næringsutvikling. Forslagsstillerne mener derfor nye industrielle virksomheter på samme måte som gasskraftverkene bør omfattes av en overgangsordning som knyttes opp mot det fremtidige kvotesystemet.

Forslagsstillerne understreker imidlertid at den foreslåtte overgangsordningen i hvert fall må gjelde alle gasskraftverkprosjekter. Dermed skal verken de to gasskraftverkene som Naturkraft A/S har fått konsesjon for, det planlagte gassbaserte kraftvarmeverket i Skogn eller eventuelle nye konsesjonssøknader behandles etter forurensningsloven.

Forslag

På denne bakgrunn fremsettes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen snarest legge til rette for et system som gjør det mulig å etablere gasskraftverk innenfor Kyotoavtalens rammer. Et slikt system må bygge på følgende forutsetninger:

- Gasskraftverkene gis en midlertidig tillatelse til utslipp av klimagasser.
- Utslipp av klimagasser behandles ikke etter forurensningsloven.
- Virksomhetene forplikter seg til å tilpasse seg Kyotoavtalen ved å gjennomføre et eller kombinasjoner av følgende tiltak:
  1. Kjøpe kvoter når det nasjonale og internasjonale kvotesystemet blir etablert.
  2. Få kreditert utslippsreduksjoner ved å benytte fleksible gjennomføringsmekanismer når disse blir tilgjengelige.
  3. Ta i bruk teknologi som reduserer utslippene av klimagasser.

13. april 1999.